

ECOLOGISCHE SYSTEEMOPGAVE PAGW RIVIEREN

Programmatiese Aanpak Grote Wateren
 - werken aan een levende delta -

webinar CoP Beken en Rivieren, 9 december 2021

1

PAGW

toekomstbestendige grote wateren waar hoogwaardige natuur goed samengaat met een krachtige economie

opdrachtgevers: IenW en LNV

uitvoering: RWS, SBB, RVO samen met regionale overheden, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties

2

3

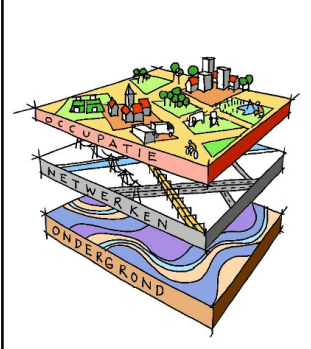
4

Veerkrachtig riviersysteem

- dynamische landschapsvormende processen (ruimte & tijd)
- levensvatbare populaties (schaal, kwaliteit, variatie, dynamiek, connectiviteit)
- bestand tegen kortdurende extreme perioden & langdurige geleidelijke veranderingen (klimaat)
- bestand tegen drukfactoren, samengaan met medegebruik

5

Lagenbenadering

- Aanpak gericht op het systeem
- Ondergrond is richtinggevend: Bodem, reliëf, watersysteem....
- Natuur als onderdeel van de ondergrond, in plaats van natuur als functie in occupatielaag

6

Principe-schets rivieren 2050

- Toepassing lagenbenadering
- Ondergrond en watersysteem optimaal benutten
- Schept condities voor compleet en divers rivieren-ecosysteem met kenmerkende ecotopen
- Geeft ruimte aan leefgebied voor rivierspecifieke soorten

7

Onderzoek areaal duurzame populaties

- Onderzoek Wageningen Environmental Research
- LARCH-methode
- Leefgebied van indicator soorten voor riviereengebied
- Resultaat: benodigd areaal voor duurzame populaties

8

Grootschalige, aaneengesloten gebieden

- Efficiënt benutten van de ruimte
Werken met grote aaneengesloten gebieden vraagt minder oppervlakte
- Kwaliteit als voorwaarde bij gebieden van mindere kwaliteit, meer oppervlakte nodig voor duurzame populaties

9

Systembenadering riviereengebied

4 hotspotgebieden van formaat

verbonden door corridors met stapstenen

In samenhang met omgeving (o.a. regionale wateren) en aansluitende grote wateren

ECOLOGISCHE SYSTEEMOPGAVE RIVIEREN

10

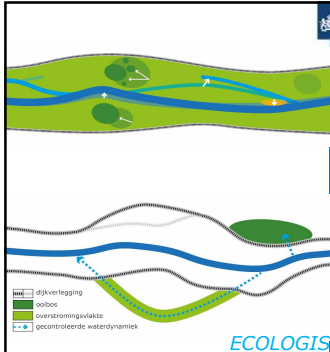

Arealen leefgebieden

- 25.000 hectare
- mozaïek van ecotootypen
- verschilt per hotspot
- onderdelen binnen leefgebied onderling bereikbaar
- kwaliteit op orde

ECOLOGISCHE SYSTEEMOPGAVE RIVIEREN

11

Meer ruimte voor rivierdynamiek

Buitendijks

- ruimte voor natuurlijke processen
- scheiden vaarweg-ecologie

Binnendijks

- verruimen rivierbed door dijkverlegging
- aankoppelen gebieden aan riviersysteem

ECOLOGISCHE SYSTEEMOPGAVE RIVIEREN

12

Ecosysteemdiensten van veerkrachtig riviersysteem

- Bijdragen aan oplossingen stikstofproblematiek
- Kwaliteit leefomgeving (recreatie, ontspanning, gezondheid)
- Schone lucht, waterkwaliteit
- Bescherming tegen klimaatverandering (waterviligheid, verdroging)
- ...

13

Vervolg

- Inbreng in Integraal Rivier Management (IRM)
- Pre-verkenningen
- Projecten en andere programma's
- Nadere uitwerking

14

Vragen?

We gaan graag met u in gesprek over het realiseren van duurzame water en bodemsystemen in beken en rivieren.

www.levendedelta.nl

15

15